

புருஷஸூக்தம்

ஓ தச்ச²ம் யோராவ்ருணீமஹே|கா³தும் யஜ்ஞாய |
கா³தும் யஜ்ஞப்தயே |தை³வீ ஸ்வஸ்திரஸ்து ந: |
ஸ்வஸ்திரமானுஷேப⁴ய: | ஊர்த்⁴வம் ஜிகா³து
பே⁴ஷஜம் | ஸன்னோர் அஸ்து த்³விபதே³ | ஸம்
சதுஷ்பதே³ |

ஓ ஸாந்தி: ஸாந்தி: ஸாந்தி: | ஹரி: ஓ |

ஓ ஸஹஸ்ரஸீர்ஷா புருஷ: | ஸஹஸ்ராசுஷ:
ஸஹஸ்ர்பாத் | ஸ பூ⁴மிம் விஸ்வதோர் வருத்வா |
அத்யதிஷ்ட²த்³த³ஸாங்கு³லம் | புருஷ ஏவேத³கு³ம்
ஸர்வமீ | யத்³பூ⁴தம் யச்ச ப⁴வ்யமீ | உதாம்ருதத்
வஸ்யேஸாந: | யத³ன்னேனா-திரோஹதி |
ஏதாவாநஸ்ய மஹிமா | அதோ ஜ்யாயாகு³ஸ்ச
புருஷ: |

பாதோ³(அ)ஸ்ய விஸ்வா பூ⁴தானி | த்ரிபாத்³ஸ்
யாம்ருதம் தி³வி |த்ரிபாதூ³ர்த்⁴வ உதை³த்புருஷ: |
பாதோ³(அ)ஸ்யேஹா (ஆ)ப்⁴வாத்புன்: | ததோ
விஸ்வங்வய்க்ராமத் | ஸாஸநானஸநே அபி⁴ |
தஸ்மா³த்³விராட்³ஜாயத | விராஜோ அதி⁴ புருஷ: |

ஸ ஜாதோ அத்ய்ரிச்யத | ப்ஸ்சாத்³பூ⁴மிமதோ² புர:
| 5 |

யத்புரு¹ஷேண ஹவிஷா¹ | தே³வா யஜ்ஞமத்ன்வத |
வஸந்தோ அஸ்யாஸீதா³ஜ்யம்¹ | க்³ரீஷ்ம இத்⁴ம:
ஶரத்³த⁴வி: | ஸப்தாஸ்யாஸன்பரித⁴ய: | த்ரி:
ஸப்த ஸமித்⁴: க்ருதா: | தே³வா யத்³யஜ்ஞம்
த்ன்வானா: | அப்³த்⁴னன்புருஷம் பஸாம் | தம்
யஜ்ஞம் ப்³ர்ஹிஷி ப்ரௌகூன் | புருஷம்
ஜாதம்க்³ரத: |

தேன் தே³வா அய்ஜந்த|ஸாத்⁴யா ருஷ்யஸ்ச யே |
தஸ்மா¹த்³யஜ்ஞாத்ஸ்ர்வஹுத்: | ஸம்ப்⁴ருதம்
ப்ருஷ-தா³ஜ்யம் | பஸூ¹கு³ஸ்தாகு³ஸ்சக்ரே
வாய்வ்யான் | ஆரண்யான் க்³ராம்யாஸ்ச யே |
தஸ்மா¹த்³யஜ்ஞாத்ஸ்ர்வஹுத்: | ருச: ஸாமா¹னி
ஜ்ஞிரே | ச²ந்தா³ஸி ஜ்ஞிரே தஸ்மா¹த் |
யஜு¹ஸ்-தஸ்மா¹-த்³ஜாயத |

தஸ்மா¹த்³ஸ்வா¹ அஜாயந்த | யே கே சோ¹ப⁴யாத்³த: |
கா³வோ¹ ஹ ஜ்ஞிரே தஸ்மா¹த் | தஸ்மா¹ஜ்ஜாதா
அஜாவய: | யத்புரு¹ஷம் வ்யத்³து⁴: | கதிதா⁴
வ்ய்கல்பயன் | முக²ம் கிம்ஸ்ய கௌ பா³ஹூ |
காஷு¹ரு பாதா³வுச்யேதே | ப்³ராஹ்மணோ¹ (அ)ஸ்ய

முக்²மாஸீத் | பா³ஹூ ராஜன்ய: க்ருத: | ஊரு
தத்³ஸ்ய யத்³வைஸ்ய: | புத்³ப்⁴யாகு³ம் ஸுத்³ரோ
அஜாயத | 13 |

சந்த்³ரமா மன்ஸோ ஜாத: | சகேஷா: ஸூர்யோ
அஜாயத | முகா²தி³ந்த்³ர்ஸ்சாக்³நிஸ்ச | ப்ராணாத்³
வாயுர்ஜாயத | நாப்⁴யா ஆஸீத்³ந்தரிக்ஷம் |
ஸீர்ஷணோ த்³யௌ: ஸம்வர்தத | புத்³ப்⁴யாம்
பூ⁴மிர்தி³ஸ: ஸ்ரோத்ராத் | ததா² லோகாகு³ம்
அகல்பயன் | 15 |

வேதா³ஹமேதம் புருஷம் மஹாந்தம் |
ஆதி³த்யவர்ணம் தம்ஸஸ்து பாரே | ஸர்வாணி
ரூபாணி விசித்ய தீ⁴ர்: | நாமாணி
க்ருத்வா(அ)பி⁴வத³ன யதா³ஸ்தே | தா⁴தா
புரஸ்தாத்³யமுதா³ஜஹார் | ஸக்ர: ப்ரவித்³வான்-
ப்ரதி³ஸஸ்சத்ஸர்: | தமேவம் வித்³வானம்ருத் இஹ
ப்⁴வதி | நான்ய: பந்தா² அய்நாய வித்³யதே |
யஜ்ஞேன் யஜ்ஞம்யஜந்த தே³வா: | தானி
த⁴ர்மாணி ப்ரத²மான்யாஸன் | தே ஹ நாகம்
மஹிமான்: ஸசந்தே | யத்ர பூர்வே ஸாத்⁴யா:
ஸந்தி தே³வா: |

அ³த்³ப்⁴ய: ஸம்⁴பூ⁴த: ப்ரு²தி²வ்யை ரஸா¹ச்ச | வி¹ஸ்¹வ
 க்¹ர்¹ம¹ண: ஸம்¹வ¹ர¹த¹தா¹தி⁴ | த¹ஸ்ய¹ த்¹வ¹ஷ¹டா¹
 வி¹த³த்⁴த்³-ரூ¹ப¹மே¹தி | த¹த்பு¹ரு¹ஷ¹ஸ்ய¹ வி¹ஸ்¹வ¹
 மா¹ஜா¹ந¹ம¹க்³ரே¹ | வே¹தா³ஹ¹மே¹த¹ம் பு¹ரு¹ஷ¹ம்
 ம¹ஹா¹ந்¹மீ¹ | ஆ¹தி³த்³ய¹வ்¹ர்¹ண¹ம் த¹ம்¹ஸ: ப¹ர்¹ஸ்தா¹த் |
 த¹மே¹வ¹ம் வி¹த்³வா¹ந¹ம்¹ரு¹த் இ¹ஹ¹ ப்⁴வ¹தி | நா¹ன்¹ய:
 ப¹ந்¹தா² வி¹த்³ய¹தே¹ய் (அ)நா¹ய | ப்¹ர¹ஜா¹ப்தி¹ஸ்ச¹ர¹தி
 க்³ர்¹பே⁴ அ¹ந்¹த: | அ¹ஜா¹ய்¹மா¹னோ ப³ஹு¹தா⁴
 வி¹ஜா¹ய¹தே |

த¹ஸ்ய¹ தீ⁴ரா: பரி¹ஜா¹ந¹ந்தி யோ¹னி¹மீ¹ | ம¹ர்¹சீ¹நா¹ம்
 ப¹த³மி¹ச்ச²ந்¹தி வே¹த⁴ஸ: |யோ தே³வே¹ப்⁴ய ஆ¹த்¹ப¹தி |
 யோ தே³வா¹நா¹மீ¹ பு¹ரோ¹ஹி¹த: | பூ¹ர்¹வோ யோ
 தே³வே¹ப்⁴யோர் ஜா¹த: |ந¹மோ¹ ரூ¹சா¹ய ப்³ரா¹ஹ்¹மீ¹யே |
 ரூ¹சம் ப்³ரா¹ஹ்¹மம் ஜ¹ந¹ய்¹ந்¹த: | தே³வா அ¹க்³ரே
 த¹த்³ப்³ரு¹வன் | ய¹ஸ்த்¹வை¹வ¹ம் ப்³ரா¹ஹ்¹ம¹னோ
 வி¹த்³யா¹த் | த¹ஸ்ய¹ தே³வா அ¹ஸ¹ன் வ¹ஸே¹ |

ஹ்¹ர்¹ஸ்ச¹ தே ல¹க்ஷ¹மீ¹ஸ்ச¹ ப¹த்¹ன்¹ய¹ள்¹ |
 அ¹ஹோ¹ரா¹த்¹ரே பா¹ர்¹ஸ்¹வே | ந¹க்ஷ¹த்¹ரா¹ணி
 ரூ¹பம்|அ¹ஸ்¹வி¹ன¹ள¹ வ்யா¹த்¹த¹மீ¹ | இ¹ஷ¹ட¹ம்
 ம்¹நி¹ஷா¹ண¹ | அ¹மு¹ம் ம்¹நி¹ஷா¹ண¹ | ஸ¹ர்¹வ்¹ம்
 ம¹நி¹ஷா¹ண¹ | 6 |

ஓ தச்ச²ம் யோராவ்ரு¹ணீம¹ஹே|கா³தும் ய²ஜ்ஞாய¹ |
கா³தும் ய²ஜ்ஞப்தயே |தை³வீ ஸ்வ²ஸ்திர்ஸ்து ந: |
ஸ்வ²ஸ்திர்மானு¹ஷெப்⁴ய: | ஊர்த்⁴வம் ஜிகா³து
பே⁴ஷஜம் | ஸன்னோ¹ அஸ்து த்³விபதே³ | ஸம்
சதுஷ்பதே³ |

ஓ ஸாந்தி: ஸாந்தி: ஸாந்தி: